

Numele: _____
Prenumele: _____
Clasa: _____

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Anul școlar 2024-2025
Limba și literatura română
Evaluare inițială

Varianta nr. 2

Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Yvonne era una dintre acele fete care aveau mai mereu ceva de împărțit cu Iris. Nu ajuta nici faptul că era una dintre preferatele doamnei Kralle. În acea duminică era însoțită de alte câteva fete, unele pe care Iris nici nu știa cum le cheamă. Yvonne ținea păpușa de un picior, cu capul în jos. Iris făcu un pas spre ea și zise:

- Dă-mi păpușa înapoi!
 - Oh, altfel nu mai poți dormi la noapte? se alintă Yvonne batjocoritor, în timp ce restul fetelor râdeau și se foiau pe lângă ea.
 - E păpușa mea, n-ai niciun drept!
 - La ce-ți mai trebuie păpușa asta murdară, când ai un ceas scump? întrebă Yvonne.
 - Nu l-am furat eu. Nu-i la mine.
 - Toată lumea știe că tu l-ai furat.
 - Nu-i adevărat!
 - Vrei să-l vinzi? Ce faci cu banii?
 - Sau l-ai vândut deja? întrebă o altă fată.
 - Nu-i la mine, nu pricepi? strigă Iris și făcu un pas spre Yvonne.
- Aceasta nu se clinti, ci se încordă încruntându-se.
- Dă-mi banii pe care i-ai luat pe ceas și-ți dau înapoi păpușa, zise.
 - N-am niciun ban să-ți dau. Dă-mi-o înapoi! strigă Iris și se năpusti asupra lui Yvonne, fără să-i pese că ele erau mai multe.

Prinse păpușa și trase de ea cât de tare putu, însă Yvonne nu-i dădu drumul, ba mai mult, celelalte fete începură să tragă de Yvonne. Iris fu smucită și ea, lăsând dâre în pământul încă umed după ploaie. Se auzi un pârâit scurt și păpușa se frânse de la mijloc – Yvonne rămase cu picioarele păpușii în mână, iar Iris căzu pe spate, în nămol, încă strângând în pumni torsul* păpușii. Câlții din pieptul păpușii se revărsară în baltă și o perlă neagră, ce trebuie să fi fost ascunsă înăuntru, se rostogoli ceva mai departe de ele. Doar Iris observă măргеaua din iarbă.

Yvonne aruncă picioarele păpușii în iarbă, apoi se îndepărtă răsând în hohote împreună cu prietenele ei. Iris adună bucățile de pânză și călții și se uită după perla mică și neagră ce căzuse alături. O ridică de pe jos cu delicatețe. Perla se murdărise, așa că Iris o frecă ușor de rochie și o duse la buze pentru a sufla peste ea, încercând s-o lustruiască. Însă, chiar în timp ce sufla, se petrecu ceva incredibil: măргеaua se aprinse în degetele ei, devenind gălbuie și portocalie, cu sclipiri ca niște firișoare de aur ce nu stăteau locului, mișcându-se în interiorul perlei de parcă ar fi fost vie. Iris o

simțea și ceva mai caldă în mână. Perla nu se întunecă, nici nu se răci la loc, așa că Iris, îngrijorată ca nu cumva s-o fi văzut cineva, o îndesă îndată la loc în pieptul păpușii și o rupse la fugă spre orfelinat. Urcă în pod și închise ușa în urma ei. Cum n-avea cheie, împinse un turn de geamantane goale în dreptul ușii, așa cum mai făcuse de multe ori când voia să nu fie deranjată.

Îngenunche în dreptul geamului și înșiră pe jos rămășițele păpușii. Se uită la ele vreme îndelungată: habar n-avusese că în pieptul păpușii pe care o purtase cu ea de când se știa se afla o mărgea care prindea viață! Dar ce anume o făcuse să se aprindă așa? Oare, se întreba Iris, faptul că suflase asupra ei? Sau faptul că o lustruise cu rochia? Scormoni cu degetele prin câlți și găsi perla. Când o scoase la lumină, observă că era încă aprinsă, deși nu mai ardea atât de puternic. [...] Îndată ce suflă asupra ei, însă, mărgeaua se aprinse de parcă ar fi fost un tăciune în care suflă ca să atâți focul într-o noapte friguroasă.

Inima îi tresări în piept și simți furnicături brăzdându-i tot corpul. *Ce-o însemna asta?* Toată această întâmplare o făcea să se gândească la faptul că păpușa părea să fie și mai prețioasă decât crezuse. Mai mult, devenea acum din ce în ce mai important pentru ea să știe de la cine primise păpușa și cine o avusese înaintea ei, pentru că trebuia să fie foarte veche. Însă, oricât de mult s-ar fi străduit, strângând din pleoape și ținând perla în palma dreaptă, nu putea să cheme acea amintire în fața ochilor. Lui Iris îi plăceau misterele, dar parcă toate de până atunci fuseseră separate de ea – le putea privi, se putea minuna de ele și, uneori, le putea descifra, dar nu păreau s-o afecteze în mod direct. De data asta însă misterul era atât de mare și de profund, încât o tulbură, și Iris simți că făcea parte dintr-o taină mai mare decât ea. Nu doar vedea misterele. Devenise la rândul ei un mister. Niciodată nu se gândise la ea în felul acesta.

Flavius Ardelean-Bachmann, *Miraculoasa viață secretă a lui Iris Cartier* (fragment)

*torsul: toracele;

Textul 2

Au mai puțin păr în cap sau blană pe corp, mai puțină culoare în obraji sau câlți în burtică. Pentru unii dintre noi, însă, jucăriile sunt la fel de frumoase și la zeci de ani de când au fost primite cadou. Cei mai buni prieteni din copilărie nu îmbătrânesc. Chiar dacă nu mai sunt arătoase ca-n „tinerețe”, nu se mai joacă și nu mai fac lecții, jucăriile preferate își păstrează locul în casa și-n viața adulților.

Cookie, Cristinel, Mitch și Beny-Beny sunt cei patru „muschetari” ai copilăriei Cristinei Ionică. I-a primit când avea în jur de 7-8 ani și i-au fost alături zi de zi, și mai ales noapte de noapte în copilărie, când o ajutau să treacă peste teama de a dormi singură.

Cristinel, un clovn în costum maro peticit cu romburi dintr-un material portocaliu, cu o șapcă la fel de portocalie din care ieșeau cârlionți negri din plastic, era cel mai înalt. Avea fața rotunjoară, un nas mare și roșu și o lacrimă, tot roșie, pe unul dintre obraji. „A fost cumpărat dintr-o librărie – toate jucăriile erau cumpărate din librării –, și, după ce mi-a fost pus în brațe, mama mi-a spus că prea curând nu o să mai văd altă păpușă. Deja aveam prea multe”, povestește Cristina.

Mitch, o panteră roz primită de Crăciun, a fost botezat după personajul preferat al Cristinei din serialul momentului, *Dallas*. „Cum eram topită după Mitch, prietenul lui Lucy, m-am decis să-i acord onoarea și să-l botez băgându-i vârful codiței în oala de pe aragaz, în care se fierbea apa pentru o mămăligă.”

Iepurașul Beny-Beny i-a fost partener de suferință Cristinei. Era mereu alături de ea când trebuia să meargă la programare la dentist. Și-l amintește cu „obraji bucălați, limbă roșie și urechi imense”. „De fiecare dată când eram pe scaunul de tortură, el ședea frumos în geanta mamei. Cum ieșeam din sală, abia așteptam să-l iau în brațe”, povestește Cristina.

Cookie este iepurașul care i-a fost cel mai bun prieten în copilărie. „Locuiește” și acum cu Cristina, care între timp a împlinit 27 de ani și s-a căsătorit. Cookie, cel căruia îi împărțea toate secretele, era „visul oricărei fete - blond cu ochii albaștri”. Până în ziua în care sora ei i-a retezat cu foarfeca pletele. „În naivitatea mea, așteptam chiar să-i crească părul. Mă gândeam noaptea cum să fac s-o tund pe soră-mea zero”, își amintește ea.

În adolescență, jucăriile au fost înlocuite cu postere cu trupa *Backstreet Boys*, idolii ei de atunci. A decis să pună păpușile în șifonier, într-o pungă de plastic. Singurul care a rămas alături de ea și după ce a plecat din casa părinților este Cookie. [...]

De dragul lui, Cristina a făcut un blog, jucariile-copilariei.blogspot.com, la începutul lunii februarie, prin care și-a propus să-i îndemne pe cât mai mulți adulți să pună mâna pe aparatul foto, să-și pozeze jucăriile păstrate de când erau copii și să i le trimită, însoțite de povestea lor. În weekend, l-a regăsit pe Cristinel acasă la părinții ei. Despre Mitch a aflat că i l-a ros câinele, iar Beny-Beny a avut, probabil, aceeași soartă.

Jucăriile, vraja copilăriei, fragment preluat de pe site-ul <https://adevarul.ro>

A.

1. Notează, din textul 2, două cuvinte din câmpul lexical al *culorilor*.

2 puncte

2. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Iris este învinuită că:

- a) a furat o păpușă;
- b) a pârât-o pe Yvonne;
- c) a stricat un ceas;
- d) a furat un ceas.

Răspunsul corect:

3. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Pentru a nu fi deranjată, Iris:

- a) încuie ușa podului;
- b) blochează ușa cu geamantane;
- c) se ascunde în dormitorul comun;
- d) coboară în pivnița orfelinatului.

Răspunsul corect:

4. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Jucăria numită Cristinel este:

- a) un clown;
- b) un iepuraș de pluș;
- c) o păpușă;
- d) o panteră.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Iris este simpatizată de Yvonne.		
Yvonne a luat păpușa lui Iris.		
Perla din pieptul păpușii cade sub geam.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Cristina Ionică a avut o singură jucărie preferată în copilărie.		
Jucăria care i-a rămas alături Cristinei Ionică este Cookie.		
Cristina Ionică a creat un blog dedicat jucăriilor din copilărie.		

6. Formulează două idei principale care se pot desprinde din textul 1. **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că jucăriile sunt importante, în viața unui copil? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din textul *Miraculoasa viață uitată a lui Iris Cartier*, de Flavius Ardelean-Bachmann, cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50-100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Conțin hiat ambele cuvinte din seria:

- a) „împărțit”, „portocalie”;
- b) „străduit”, „oricărei”;
- c) „știa”, „prieten”;
- d) „mărgeaua”, „scaunul”.

Răspunsul corect:

2. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Există doar cuvinte derivate:

- a) „îngenunche”, „roșie”;
- b) „furnicături”, „partener”;
- c) „rămășițele”, „portocaliu”;
- d) „prețioasă”, „îmbătrânesc”.

Răspunsul corect:

3. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sinonimul contextual pentru cuvântul subliniat în enunțul: „Iris, îngrijorată ca nu cumva s-o fi văzut cineva, o îndesă îndată la loc în pieptul păpușii și o rupse la fugă spre orfelinat.” este:

- a) calmă;
- b) alarmată;
- c) enervată;
- d) liniștită.

Răspunsul corect:

4. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sunt în relație de polisemantism cuvintele subliniate în secvențele din seria:

- a) „Prinse păpușa și trase de ea cât de tare putu”; Fundițele prinse în părul păpușii sunt albastre.
- b) „Yvonne ținea păpușa de un picior, cu capul în jos.”; O doare capul.
- c) „De data asta însă misterul era atât de mare și de profund, încât o tulbură”; Pe țărmul mării se construiește un far.
- d) „Îndată ce suflă asupra ei, însă, mărgeaua se aprinse [...]”; Focul s-a aprins ușor.

Răspunsul corect:

5. Selectează, din secvența următoare, trei pronume în cazuri diferite, pe care le vei preciza:

6 puncte

„Mai mult, devenea acum din ce în ce mai important pentru ea să știe de la cine primise păpușa și cine o avusese înaintea ei, pentru că trebuia să fie foarte veche. [...]. Lui Iris îi plăceau misterele, dar parcă toate de până atunci fuseseră separate de ea – le putea privi, se putea minuna de ele și, uneori, le putea descifra, dar nu păreau s-o afecteze în mod direct.”

Pronumele selectat	Cazul pronumelui selectat

6. Alcătuieste un enunț asertiv în care verbul „a descoperi” să fie la modul indicativ, timpul perfect simplu, persoana I, numărul singular (1) și un enunț exclamativ, în care substantivul „fată” să aibă funcția sintactică de atribut genitival (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7. Transcrie adjectivul la comparativ de superioritate din secvența următoare, precizându-i cazul și funcția sintactică: **6 puncte**

„De data asta însă misterul era atât de mare și de profund, încât o tulbură, și Iris simți că făcea parte dintr-o taină mai mare decât ea.”

Adjectivul la comparativ de superioritate din secvența dată: _____

Funcția sintactică a adjectivului transcris: _____

Cazul adjectivului transcris: _____

8. Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul unei creatoare de blog despre jucăriile din copilărie. **6 puncte**

Îmi/î-mi (1) face întotdeauna plăcere să-mi amintesc de jucăriile mele din copilărie. Preferata mea era o păpușă cu ochii albaștrii/albaștri (2). Am păstrat-o mulți ani, a avut, pentru mine, aceeași/aceiași (3) importanță ca în ziua în care am primit-o. În ajunul zilei speciale dedicată/dedicată (4) curățeniei generale, eram/ieram (5) atentă să așez păpușa pe canapeaua din camera mea, apoi mă gândeam că mi-ar place/ar plăcea (6) ca timpul de joacă să se prelungească la nesfârșit.

_____ (1) face întotdeauna plăcere să-mi amintesc de jucăriile mele din copilărie. Preferata mea era o păpușă cu ochii _____ (2). Am păstrat-o mulți ani, a avut, pentru mine, _____ (3) importanță ca în ziua în care

am primit-o. În ajunul zilei speciale _____ (4) curățeniei generale, _____ (5) atentă să așez păpușa pe canapeaua din camera mea, apoi mă gândeam că mi-_____ (6) ca timpul de joacă să se prelungească la nesfârșit.

SUBIECTUL al II-lea

(20 de puncte)

Scrive, în 100-120 de cuvinte, rezumatul textului 1.

Punctajul pentru rezumat se acordă astfel:

- conținutul rezumatului: 12 puncte
- redactarea rezumatului: 8 puncte (coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 2 puncte; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

A series of horizontal lines for writing, spanning most of the page width.

Blank lined page for writing.